

end der har været, navnlig i de senere Aar, og i det hele baade paa Stedet deroppe og henede prøve Forholdene, saaledes at der til Efteraaret 1914 kunde afgives Beretning om de grønlandske Forhold og en Redegørelse for de Ændringer, vedkommende maatte tilraade dels i Lovgivningen og dels i de administrative Regler for Grønland. Der vilde da have kunnet foreligge Forslag, der, foruden at være byggede paa indgaaende, uafhængig Erfaring og Undersøgelse, paa væsentlige Punkter allerede forud saa at sige havde været prøvede i Praksis. En saadan Forberedelse kom imidlertid ikke i Stand, og i Stedet derfor er Grundlaget nu søgt tilvejebragt ved Forhandling indenfor en Kreds af 13—14 grønlandske Embedsmænd, af hvilke de 10 ere oppe fra Landet. Det maa sikkert meget paaskønnes, at Regeringen saaledes har søgt at fremkalde et, saa vidt muligt, alsidigt Udtryk for de forskellige Opfatelser og Erfaringer, ligesom jeg mener, at det ogsaa maa anerkendes, at Regeringen har holdt sig til et begrænset Omraade ved kun her at foreslaa meget faa Ændringer i det bestaaende Styre, da man nu en Gang ikke kunde naa at faa det ønskede Grundlag for en Forhandling om mere vidtgaaende Ændringer ad den Vej, Regeringen i Fjor søgte. Ændringerne ere jo i Virkeligheden kun faa og sigte nærmest til at ophæve den ved Loven af 1908 indførte Dualisme med to ligestillede og sideordnede Direktører, hver for sit Omraade, der imidlertid uheldigvis ere Omraader, som ikke kunne holdes skarpt adskilte, men som ofte maa flyde sammen og endogsaa kunne komme i Modsætning til hinanden. Det foreslaas derfor, at man bibeholder Handelschefen, men den administrerende Direktør er dennes foresatte. Samtidig foreslaas der, som allerede omtalt af det ærede 5te Medlem for 2den Kreds (Piper), at grønlandske Kirke- og Skolesager fremtidig skulle henlægges under Direktøren og delvis underlægges denne. Paa dette Punkt maa jeg tillade mig at fremsætte et Par enkelte Bemærkninger, da jeg i alt Fald foreløbig ser med nogen Betænkelighed paa denne Del af Forslaget. Kirke- og Skolevæsenet i Grønland, hvis Ordning i en lang Aarrække alene hvilede paa Resolutionen af 1844, fik ved Loven af 1905 lovfæstede Rammer. Det blev ikke, som nys nævnt, udskilt fra noget tidligere Fællesstyre for Grønland, det har altid, siden Missionskollegiet blev ophævet, staaet direkte under Kultusministeriet, og den samme Stilling beholdt det ved Loven af 1905. Denne Lov udvidede væsentlig

Skolevæsenet deroppe og ordnede Præsteforholdene efter den Grundbetragtning, at vi efterhaanden og i videst muligt Omfang skulde gaa over til i Grønland at have Præster, fødte der og hovedsagelig uddannede i Landet selv. Med Hensyn til selve Ledelsen bevaredes det bestaaende; Kirke- og Skolevæsenet stod fremdeles direkte under Kultusministeriet. Der indførtes imidlertid et overordnet Tilsyn ved en Provst, der skulde være Mellemløbet mellem de grønlandske Præster og Kirkemyndighederne i Danmark. Her forelaas der nu den Forandring, at den administrerende Direktør bliver Provstens foresatte, han indskydes som et overordnet Led mellem Provsten og Kultusministeren. I det Referat af Forhandlingerne mellem de grønlandske Embedsmænd, der findes i Anmærkningerne, siges det, at det fra mange Sider hævdedes, at denne Ordning vilde medføre Forbedring af forskellige Forhold, naar de kirkelige Embedsmænd, der nu i overvejende Grad ere udsendte danske Præster, kom ind under den samme overordnede Myndighed som Tjenestemændene ved Administrationen og Handelen. Og det siges videre, at Goderne ved en saadan Centralisering dog først ville blive fuldkomne, naar den overordnede Embedsmand vedblivende, ligesom forhen den grønlandske Handels Direktør, kun staaer under een Minister, saaledes at Indenrigsministeren fremtidig har Afgørelsen i alle grønlandske Sager, ogsaa i Kirke- og Skolesagerne. Det er sikkert et gammelt Ønske hos den ene Part af Embedsmændene deroppe; men man vil let forstaa, at Provsten og de i Mødet deltagende Præster have været mod dette Forslag. Blandt andet pege de paa, at en saadan Ordning ganske vil løsrive den grønlandske Kirke fra al Forbindelse med Kirken i Danmark. Som de Fredens Mænd, Præster ere eller burde være, ere de, skønt de altsaa foretrække den bestaaende Ordning, dog gaaede ind paa, at Kirke- og Skolevæsenet faar den administrerende Direktør til overordnet Myndighed, men dog saaledes, at han for disse Sagers Vedkommende sorterer ikke under Indenrigsministeren, men under Kultusministeren, og dette Kompromis har det foreliggende Forslag optaget. Jeg siger i alt Fald Indenrigsministeren Tak for, at han ikke er gaaet videre. Noget nærmere er dog Forslaget rykket hen imod Ønskerne hos den ene Part om, at alle grønlandske Embedsmænd fremtidig komme under een Fællesstyrelse, een Direktør og een Minister. Det sker ved Bestemmelsen i § 1, 3die